شهرآرا

- روزنامه فرهنگی- اجتماعی- اطلاع رسانی
- صاحب امتیاز و مدیرمسئول: شهرداری مشهد
- مدیر عامل: سید میثم موسوی مهر
- سردبیر: سید سجاد طلوع هاشمی
- نشانی: میدان شهدا، نبش دانشگاه ۱
- دفتر مرکزی: ۵ - ۳۷۲۸۸۸۸۱
- نمابر: ۳۷۲۳۸۳۱۰
- روابط عمومی: ۳۷۲۴۳۱۱۰
- شماره پیامک: ۳۰۰۰۷۲۸۹

SHAHRARANEWS.IR

سال چهاردهم

۳۰ خرداد ۱۴۰۱

۲۰ ذی‌القعده ۱۴۴۳

شماره ۳۶۹۳

دوشنبه

Mashhadchehreh.ir

Photoshahr.ir

میثاق‌نامه اخلاق حرفه‌ای

حدیث روز

امام سجاد(ع) فرمود:

خداوند هر قلب محزون و هر بنده شکرگزار را دوست دارد.

کافی، ج۲، ص۹۹، ح۳

رطوبت هوا ۳۶٪

۳۱° ↑۱۷° ↓

صبح ۲۹ | ظهر ۲۷ | عصر ۲۱ | شب ۱۹

- اذان ظهر
- غروب آفتاب
- اذان مغرب
- نیمه شب شرعی
- اذان صبح فردا
- طلوع آفتاب فردا

دیدگاه

گوهری ناب به نام اخلاص

حسین ابراهیمی
فعال فرهنگی

یکی از جذابیت های دین ما این است که درباره انسان و اتفاقاتی که در درون او می افتد و آنچه در روح و روان او می گذرد، خیلی دقیق و حساس است؛ چون در موضوع تربیت، توجه به این نکات بسیار مهم است؛ اینکه آیا انسان هدفی در زندگی دارد یا نه؟ آیا هدف او از اهدافی هست که ارزش داشته باشد عمر خود را به پای آن بریزد یا نه؟ و دیگر آنکه نسبت تک تک اعمال او به این هدفی که در زندگی دارد، چیست؟

در باب اخلاق، یکی از موضوعاتی که زیاد از اهل منبر شنیده ایم، موضوع مهم اخلاص در عمل است. اخلاص در عمل یعنی همین که هر لحظه اعمال خود را با آن هدف الهی که در زندگی دارید، یعنی نزدیک شدن به پروردگار، مطابقت دهید و نسبت سنجی کنید که آیا این عمل در رساندن من به آن هدف، مفید و موثر خواهد بود یا خیر. به طور کلی آنچه به راحتی و با زبان ساده در بعد اخلاق برای عموم مردم گفته می شود، می تواند تحلیل های عمیق تر و دقیق تری داشته باشد که از حکمت این دستورها حکایت کند و دستور به رعایت اخلاص از این قاعده مستثنا نیست؛ اخلاصی که فرموده اند موجب پذیرش اعمال ماست و پاداش های الهی به اندازه همین اخلاص به افراد داده می شود. پیامبر خدا(ص) می فرماید: «نشانه مخلص چهار چیز است: قلبی سلیم دارد، اعضا و جوارحش تسلیم اند، خیرش به دیگران می رسد و از بدی کردن به دیگران خودداری می کند.» (تحف العقول، ص۲۱)

یکی دیگر از نشانه های مهم اخلاص در روایات ما که ابعاد اجتماعی پیدا می کند، این است که گفته اند هر حقیقتی نشانه ای دارد و هیچ بنده ای به حقیقت اخلاص نمی رسد، مگر زمانی که دوست نداشته باشد او را به خاطر اعمال الهی اش بستایند؛ یعنی اینکه مومن در انجام کارها منتظر تعریف و تمجید این و آن نیست و از طرفی از نشنیدن این تمجیدها از زبان مردم، ناراحت نمی شود. می گویند: مسجدی می ساختند، بهلول سر رسید و پرسید: چه می کنید؟ گفتند: مسجد می سازیم.

گفت: برای چه؟

پاسخ دادند: برای چه ندارد، برای رضای خدا.

بهلول خواست میزان اخلاص بانیان خیر را به خودشان بفهماند. محرمانه سفارش داد سنگی تراشیدند و روی آن نوشتند: «مسجد بهلول». شبانه آن را بر سردر مسجد نصب کرد.

سازندگان مسجد روز بعد آمدند و دیدند که بالای در مسجد نوشته شده است: «مسجد بهلول». ناراحت شدند. بهلول را پیدا کردند و به باد کتک گرفتند که زحمات دیگران را به نام خودت قلمداد می کنی؟

بهلول گفت: مگر شما نگفتید مسجد را برای خدا ساخته ایم؟ فرضا مردم اشتباه کنند و گمان کنند که من مسجد را ساخته ام، خدا که اشتباه نمی کند.

اخلاص یکی از گوهرهایی است که در جامعه ما مدعیان زیادی دارد و یکی از راه های شناخت مخلصان حقیقی درگاه پروردگار، همین است که در پی آن نیستند اعمالشان را به احدی جز او نشان دهند و هدفشان، برتری جویی و تفاخر با آن اعمال نیست.

اخلاص، آن گل خوش بویی است که از خاک و زمین وجودهای پاک و با ایمان می روید؛ کسانی که دنبال جلب نظر این و آن نیستند و فقط جلب نگاه محبوب، هدف آن ها در زندگی است و هر لحظه فقط خواست و رضایت او را در نظر می گیرند و برای رسیدن به این هدف از هیچ کاری فروگذار نمی کنند.

کتاب‌خوان

«دور دنیا با کتاب»؛ روایت ۶۵ سال فعالیت در حوزه نشر

عباس جهانگیری، مدیر انتشارات بین المللی حافظ، اوایل امسال کتاب «دور دنیا با کتاب» را روانه ویترین کتاب فروشی ها کرد؛ اثری که شامل زندگی نامه او در کسوت یک ناشر است و به گفته خودش، حاصل ۶۵ سال فعالیت در حوزه نشر است.

جهانگیری در این کتاب که با هدف آشنایی مخاطبان با فراز و فرودهای شخصی و شغلی این ناشر، روایت شده، در تلاش است بخشی از تجربیات خود را از زمانی که کار روزنامه فروشی را در نوجوانی آغاز کرد و در ادامه دکه روزنامه فروشی خود را گرفت، مکتوب کند تا هم برای آیندگان سندی ماندگار باشد و هم برای جوان هایی که قصد دارند به این حوزه وارد شوند.

جهانگیری به بیش از ۱۰۰ نمایشگاه کتاب خارج از ایران در ۱۰ کشور رفته و به معرفی فرهنگ، آثار و ادبیات ایران پرداخته و در این کتاب مجموعه ای از تجربیات و مشاهدات وی نگاشته شده است. او در این اثر به زوایا و ریزه کاری های دنیای نشر نگاهی متفاوت انداخته است و همه این تجارب را در کتابش به مخاطب عرضه می کند.

کتاب در سه فصل به روایت داستان ها و قصه های عباس جهانگیری از کتاب می پردازد، فصل اول که «پسری از شرق» نام دارد، به چهره جدید شهر تهران اشاره می کند. سپس به محله مفت آباد، حمام های قدیم، سلمانی های دوره گرد، آبلیموگیری ها، ورود به دبیرستان، پخش مطبوعات با دوچرخه، روزنامه فروشی، خبرنگاری، انقلاب سفید، ترور حسنعلی منصور، خرید خانه ۶ هزار تومانی، تشکیل خانواده، افتتاح کتاب فروشی و توسعه کسب و کار می پردازد. در این بخش، خواننده با حس و حال و فضای تهران قدیم به خوبی آشنا می شود.

فصل دوم کتاب، «تجربیات بین المللی» نام دارد. در این فصل، جهانگیری به سفرهای خارجی خود و حضور در نمایشگاه های کتاب دهلی، شارجه، فرانکفورت، توکیو، لندن، پاریس، مینسک، مسکو، پکن و استانبول می پردازد و نکته های هر سفر را به صورت تفصیلی برای خواننده روایت می کند.

در ادامه هم به سراغ «کتابخانه القرایین»، تئاتر گلوب لندن، هاستل پرکتاب در توکیو، دانشگاه ترینیتی دابلین، بزرگداشت جین آستین در انگلستان، بهشت کتاب در لیوراریا للو در پرتغال، نمایشگاه کتاب در گودالاخار در مکزیک و کتاب فروشی شکسپیر در پاریس می رود و دیده ها و مشاهدات خود را به زبانی خواندنی می نویسد.

فصل سوم کتاب نیز به تصاویر مختلفی شامل مراسم تقدیر و بزرگداشت انتشارات حافظ، بازدید مدیران فرهنگی و شهری از کتاب فروشی و انتشارات حافظ و همچنین مصاحبه های مطبوعاتی اختصاص دارد.

«دور دنیا با کتاب» را نشر حافظ، منتشر و روانه بازار نشر کرده است.

روی

زندگی آزمون‌زده

گروه فرهنگ| در هر مقطعی از زندگی هم که باشید، «امتحانات پایان ترم» برایتان برابر است با دلهره و استرس؛ آزمونی که سخت ترین بخش دوران تحصیل است و برای گذشتن از آن هم مجموعه کاملی از آیین ها را پشت سر گذاشته ایم؛ شب بیداری ها، انتظار، بیم و امید و اهمال کاری بی پایان. در واقع امتحان ها آن قدر بر روح و روان ما اثر می گذارند که خیلی ها اضطراب و تنش امتحان را تا سال ها بعد از پایان تحصیلاتشان در «کابوس»های شبانه خود تجربه می کنند. با توجه به شرایط نامطلوب ناشی از امتحانات پایان ترم، جا دارد به چند سوال پاسخ داده شود؛ اینکه آیا می توان حاصل چند ماه آموزش را فقط در امتحانی یک یا دو ساعته سنجید؟ آیا نتیجه امتحانات، معیار مطمئنی برای موفقیت در آموزش است؟ مدافعان امتحان که می توان نگاهشان را به مقوله امتحان، سنتی دانست، استدلال می کنند که «امتحان عادلانه است»؛ چون همه را در موقعیتی برابر قرار می دهد و مبنای منصفانه ای برای مقایسه و قضاوت فراهم می کند. در مقابل، منتقدان می گویند همه نمی توانند در محدودیت زمانی و شرایط پراضطراب امتحان، عملکرد واحدی داشته باشند و دانسته هایشان را به کار بگیرند، بنابراین این «موقعیت برابر» به خودی خود برای بسیاری، تبعیض آمیز و نابرابر است.

«ناتائیل وان»، از مشهورترین روان شناسان آموزش، در تحقیقی نشان داده است که امتحان حتی برای معلمان هم اضطراب زیادی به همراه دارد و به شدت موجب «ناامیدی» آن ها می شود. فراگیری تقلب و عملکرد بد دانش آموزان، باعث می شود آن ها به تدریس خودشان شک کنند و سرخورده شوند.

از دیگر انتقادها به امتحان، ارزش های فردگرایانه و رقابت جویانه ای است که امتحان ترویج می کند. امتحان از محصلان می خواهد نه از دیگران کمک بگیرند و نه به دیگران کمک کنند. محققان در تحلیلی مفصل، نشان می دهند با وجود آنکه امتحان طراحی شده است که دانش آموزان را برای وارد شدن به محیط کار آماده کند، «ارزش های امتحان» با بسیاری از چیزهایی که در کار و زندگی لازم داریم -از جمله همدلی و کار تیمی- در تناقض است.

در این بین، شیوه های جایگزین مناسبی برای امتحانات پایانی وجود دارد؛ نمونه آن ها، آزمون های کوتاه و مکرر در طول ترم تحصیلی است؛ چون به گفته محققان، آزمونک ها برخلاف آزمون های پایانی، یادگیری را به شدت افزایش می دهند.

به نظر می رسد امتحانات پایان ترم در رسیدن به هیچ یک از هدف هایشان موفق نیستند. معیار مناسبی برای سنجش توانایی علمی محصلان به شمار نمی روند و به جای ترغیب دانش آموزان و دانشجویان به آموختن، آن ها را دعوت می کنند به اینکه فقط از شر امتحان خلاص شوند. علاوه بر این، رضایت شغلی و عملکرد استادان و معلمان را تحت تأثیر قرار می دهند.

حال در شرایطی که همه ما زندگی های آزمون زده را تجربه می کنیم و هیچ سودی از آن نمی بریم، آیا زمان آن فرا نرسیده است که امتحانات پایانی را کنار بگذاریم؟

نگاه هشتم

هیجانی تصمیم نگیریم

غلامرضا بنی اسدی

رابطه هیجان و سطح هوش را اگر بخواهیم اندازه بگیریم، خواهیم دید که این رابطه معکوس است. هرچه هیجان بیشتر باشد، ضریب هوشی کاهش خواهد یافت. جایی -در همین فضای مجازی- می خواندم که تحقیقات روان شناسی نشان می دهد وقتی انسان هیجان زده می شود، عقلش به یک سوم افت پیدا می کند. مثبت و منفی بودن هیجان هم تفاوتی ندارد؛ عشق و احساس، عصبانیت، خشم و نفرت یا محبت افراطی و... تغییری در این کاهش ایجاد نمی کند.

توجه کنیم به این نکته که اگر ما ۱۸۰ درجه بهره هوشی داشته باشیم و جزو نوابغ هم به حساب آییم، وقتی هیجان زده می شویم، ضریب هوشی مان به ۶۰ درجه می رسد، حال آنکه نرمال ضریب هوشی ۱۰۰ درجه است؛ یعنی وقتی هیجان زده ایم، مثل کسی که مشکل ذهنی دارد، تصمیم می گیریم. تازه این ۶۰، از ۱۸۰ است برای یک نخبه اما اگر عدد ۱۰۰ را که ضریب هوشی نرمال است، بر ۳ تقسیم کنیم، خواهیم دید که در اوج هیجان با ضریب هوشی ۳۳ تصمیم می گیریم. نتیجه هم نگفته معلوم است.

وقتی با همه سطح هوشیاری و با مطالعه و متکی به برنامه تصمیم می گیریم، نتیجه می شود آنچه در زندگی فردی خود می بینیم یا چیزی که دیگران در زندگی مدیریتی ما می بینند. حالا اگر قرار باشد هنگام عصبانیت طوفانی یا شادمانی فراوان کاری بکنیم، دیگر معلوم نیست چه روی خواهد داد.

حکیم ابوعلی سینا، دقیق و کاربردی می گوید: «سه نکته مهم را اگر رعایت کنید، زندگی آرامی خواهید داشت؛ وقتی خوشحال هستید، قول ندهید. وقتی عصبانی هستید، جواب ندهید. وقتی ناراحت هستید، تصمیم نگیرید.» مراقبت بر این سه گانه باعث می شود نه قول غیرعملی بدهیم، نه جوابی را که آتش برافروزد، به زبان آوریم و نه تصمیمی بگیریم که نتیجه اش خسارت بار است. تدبیر را به وقتی محول کنیم که حالمان به قرار احسن الحال باشد. در چنین حالی است که می شود درست تصمیم گرفت. تصمیم های درست و پخته هم نتایج سازنده دارد.

عکس روز

پایانه مسافربری مشهد

عکس: سعید گلی | شهرآرا

کارتون شهر

رضا جنگی

دلار؛ در مسیر کاهش قیمت

کیوسک

نیویورک تایمز

واکسن کرونا برای کودکان زیر ۵ سال

مرکز کنترل و پیشگیری بیماری های ایالات متحده آمریکا روز شنبه از مناسب بودن واکسن دو شرکت مدرنا و فایزر-بیوان تک برای کودکان بین شش ماهه تا پنج ساله، یعنی آخرین گروه بازمانده از واکسیناسیون کووید۱۹ و آمادگی برای تزریق واکسن به کودکان دارای این شرایط از روز سه شنبه به بعد خبر داد. این لحظه ای است که به نظر می رسد بسیاری از والدین آمریکایی، ماه ها با اضطراب منتظر فرارسیدنش بودند، با این حال نتایج نظرسنجی تازه ای که بنیاد KFF انجام داده است، نشان می دهد یکی از هر پنج خانواده قصد دارند واکسینه کردن فرزندان خود را دست کم برای مدتی به تعویق بیندازند. دلیل آن ها این است که اگرچه این واکسن ها به نظر برای کودکان بی ضرر می آیند و احتمال دارد آن ها را از ابتلا به انواع شدید بیماری حفظ کنند، داده های موجود درباره کارآمدی و اثرگذاری آن ها اندک است و همچنین، اغلب کودکان پیش تر به این ویروس مبتلا شده و جان سالم به در برده اند.

ایندیپندنت

برافروختن آتش جنگ اوکراین به جای خاموش کردن آن

روزنامه ایندیپندنت با انتشار تصویری از بوریس جانسون، نخست وزیر بریتانیا، در فرودگاه نیروی هوایی سلطنتی بریتز نورتون، از بازگشت او از سفر ناگهانی اش به کی یف، پایتخت اوکراین، خبر داد. این سفر جمعه، یک روز پس از اعلام تمایل سران کشورهای قدرتمند اتحادیه اروپا برای پذیرش درخواست پیوستن اوکراین به این اتحادیه، بدون خبر قبلی و برای بار دوم از زمان آغاز جنگ بین روسیه و اوکراین انجام گرفت. باوجود همه ادعاهایی که رهبران برخی کشورها برای پایان دادن به جنگ اوکراین و روسیه مطرح می کنند، او هم در کی یف فقط به دیدار با ولادیمیر زلنسکی، رئیس جمهور اوکراین، بسنده کرد و از سوی دیگر با قول اجرای طرحی برای آموزش بیش از ۱۰ هزار نیروی نظامی اوکراینی توسط بریتانیا، آتش جنگ را برافروخت.

زین قند پارسی

علیرضا حیدری | مدرس و ویراستار

پرسش

حتا بنویسیم یا حتی؟

پاسخ

-الف کوتاه در عربی دو گونه است: یا در وسط واژه است، مانند: رحمن یا در آخر واژه، مانند: عیسی، موسی، حتی و...

-در نگارش فارسی دوگانگی وجود دارد که متاسفانه فرهنگستان هم نتوانسته است به یک شیوه یکسان سفارش کند، از این رو بعضی واژه ها فارسی نویسی شده است و بعضی نه؛ مثلا رحمن را رحمان می نویسیم و اسمعیل را اسماعیل و اعلی را اعلا و نیز قوا، شورا، کبرا، صغرا، ماجرا، مستثنا، محتوا و...

-ولی پاره ای واژه ها به سلیقه نویسنده و ناشر متفاوت نوشته می شود، مانند: حتا/حتی.

-البته فرهنگستان هم واژه هایی مانند: حتی، الی و اسم های خاص مانند: عیسی و موسی را با همین نگارش ترجیح داده است. عرف نگارش را هم باید در نظر بگیریم؛ «حتی» در عرف و هنجار نگارشی، پذیرفته تر است.

#زین_قند_پارسی